

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1930

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

Sorø

Sorø Bogtrykkeri (Aktieselskab) ved Rasmussen-Krogsh

1930

Aaret 1930.

Af Magdalene Lauridsen.

—o—

Aaret 1930 synes man maatte i timelig Henseende have været et godt Aar og et velsignet Aar, saa mange skønne Dage, det har givet, saa megen Sol og Grøde, det har bragt, saa stor og rig en Høst til den ganske Verden. — Og saa staar man alligevel ved Slutningen af Aaret op mod Jul med alvorlig Ængstelse for de kommende Dage og Tider, netop fordi Aarets store, rige Verdenshøst har medført saa smaa Priser, at de næppe kan dække de Udgifter, der er forbundne med at omsætte Jordens gode Gaver. Man ser deraf, at Livet ikke er saa lige til, dets Kaar økonomisk set ikke givne, føler maaske derfor ogsaa stærkere, hvilken Lykke det er at faa Lov at virke og leve under Forhold, der giver Mulighed for at kunne klare Livets Krav og Forpligtelser.

Og alle ved, at det Hjem og den Husmoder, der kan magte de givne Kaar, faar en Styrke, der giver Tryghed og Mod til mange, derfor ønsker man alle dem, man holder af og staar nær, Evner og Kræfter til at overvinde Livets Vanskeligheder, føle den Glæde, som dermed følger, Ansvar, der ranker og udvikler, dets etiske Værd.

Derfor glæder man sig over at have faaet Lov til at faa de mange unge Kvinder paa sin Skole, glæder sig, naar disse faar Lejlighed til at gøre et godt Arbejde hjemme hos Far og Mor eller ude hos Fremmede, i Skole og Hjem. Derfor haaber man, at man i deres Skoletid har kunnet give dem Hjælp og Vejledning til at overvinde mulige Van-

skeligheder, givet dem noget at bygge videre paa, leve Livet paa.

De unge Lærerinder, der i Aar sluttede deres Uddannelse, dimitteredes den 27. Marts, og Dagen blev særlig festlig ved, at Viceskoledirektør *Svane* paa Censorernes Vegne foretog Dimissionen. Efter at de unge Husholdningslærerinder paa sædvanlig højtidelig Maade havde modtaget deres Eksamensbevis og deres Ankerhusmedaille og Viceskoledirektøren havde ønsket dem til Lykke og udtalt Haabet om, at de ved de erhvervede Kundskaber vilde gøre god Fyldest paa den Plads, hvor de blev sat, ønskede Fru Lauridsen dem ogsaa paa Skolens Vegne til Lykke med den naaede Eksamen, stor eller lille som den nu har formet sig for den enkelte, udtalte ogsaa Haabet om, at den nu sluttede Uddannelse maatte blive dem til praktisk Nytte, men ogsaa give dem Arbejdsglæde, give dem videre Syn og rigere Liv. — De to nu gaaede Aar har maaske nok i nogen Maade været strenge Arbejdsaar, men jeg haaber alligevel, at det har været gode Aar for Dem, jeg ved, at det kammeratlig set har været det — og for os har det i Samarbejdet med Dem været rare Aar. Og jeg tror, jeg har Lov til at sige, at vi har glædet os med Dem og ængstet os sammen med Dem nu i den sidste, drøje Eksamenstid, og naar smaa Karakterer er faldne, har vi haabet paa bedre Lykke næste Gang — og det Haab blev jo heller ikke beskæmmet. — Som Eksamenstiden kan være, kan jo selve Livet være. Man kan gaa til sin Gerning med den aller bedste Vilje og Forberedelse, og saa kan Evnerne og Kræfterne pludselig svigte, men saa er det vidunderlige jo, at der saa uventet kan vise sig en Mulighed til at indhente det ikke naaede. — Og naar disse lykkelige Tider kommer med Opgaver og Muligheder, ja, saa haaber jeg, at De maa faa Lykke til at udnytte dem, være parate til at tage fat, hjælpe, støtte, høste.

Viceskoledirektør *Svane* holdt derefter en baade smuk, klog og fornøjelig Tale til de unge Lærerinder. Han gav dog først en Oversigt over Aftenskolearbejdet og Hushold-

ningsundervisningen i de københavnske Skoler, omtalte de nye Skoletanker og gav derefter de unge Lærerinder en Række gode Raad med paa Vejen. Paa Skolen havde de lært at økonomisere med Værdierne og at lægge en fast Plan, og det var godt, men de maatte forstaa, at Livet ikke uden Skade lader sig presse ind i faste Former og han vilde ønske for dem, at de kunde blive i Stand til at optage „alt i den bedste Mening“. Han sluttede med at ønske, at Guds Velsignelse vilde følge dem i den Gerning de gik ind til.

Ved den paafølgende Fællesspisning blev der i en Række Taler og Sange givet Udtryk for den Glæde de to Aars Samarbejde havde været for Eleverne og Skolen. *Agnes Jespersen* tolkede i en smuk Tale sin og sine Kammeraters Taknemlighed mod Skolen, og Fru Pastor *Bjerre*, Lærer *Poulsen*, Ondrup, og Folketingsmand *Olav Olsen*, Hjarup, glædede os med i hjertelige Ord at takke for, hvad deres Døtre havde faaet paa Skolen. — Og saa drog de bort de unge Lærerinder, hver til sin Gerning og sin Op-gave — og det var gode Ønsker, der fulgte dem paa Vej.

Med Glæde kunde vi begynde det nye Skoleaar med ogsaa at se tilbage paa det Foraar for 35 Aar siden, da Fru Eline Eriksen og jeg paa Fru *Bojsen Møllers* Tilskyn-delse fik Lykke til at begynde Sorø Husholdningsskole, den Skole, der blev den første i sin Slags, og som — efter at jeg havde faaet Ankerhus oprettet 1902 og efter Fru *Eriksens* Død 1916 — under Frk. *Vestergaards* dygtige Le-delse fremdeles blomstrer og trives. 35-Aars Dagen mar-keredes ved, at Dr. Eli Møller og Fru Undervisningsmi-nister *Borgbjerg* delte den med os, og det var en Ople-velse at høre Fru *Eli Møller* tegne saa smukt et Billede af sin Mor, Fru *Jutta Bojsen Møller*, skildre hendes Liv fra Barndomstiden op gennem Højskoletiden til hendes ældre Aar, til hun stedtes til Hvile paa Lyng Kirkegaard ved Sorø. — Det var med Tak i Sindet for, hvad Fru *Møller* havde hjulpet frem, man saa tilbage, og det var med Glæde man erindrede hendes jublende Lykønskning,

da hun for kun 10 Aar siden kom dragende for med os at fejre 25 Aars Dagen for det paabegyndte Husholdningsarbejde — og Billedhugger *Ølsgaards* Buste af hende paa Salens Klaver, som Skolekøkkeninspektør Frk. *Rasmussen* har sendt Ankerhus, vil daglig minde om Skolens Begyndelse.

Arbejdet 1930 gav os 357 Kursusdeltagere, deraf de 18 Lærerinder, der dimitteredes i Marts Maaned, 23 unge Kvinder deltog i 1ste Aars Lærerindekursus og bestod den dermed forbundne Prøve i praktisk Husgering i Marts Md. men kun 18 fortsatte paa 2det Aars Kursus, 21 fik begyndt paa det nye Lærerindekursus, men to af dem blev desværre syge og maatte afbryde Kursuset. 6 Folkeskolelærerinder uddannede sig til Skolekøkkenlærerinder paa det 10 Mdr. Kursus, der i sin Tid fra 1917 til 1923 blev afholdt som Statskursus. Paa det almindelige 5 Mdr. Husholdningskursus havde vi 58 unge Piger, paa det specielle Kursus i økonomisk Husførelse, som i mange Aar har været afholdt i Oktober, var der 12 Deltagere og i Lærerindelevernes Øvelsesskole havde vi som sædvanlig fuldt Hus, 8 unge Piger, Kusiner og andre Kendinge. Ungdomsskolen har været besøgt af 55 unge Piger fra Sorø og Omegn.

Men saa har vi ogsaa som de foregaaende Aar haft et Hold friske, unge Piger til et saakaldt Fagmøde, et Møde eller Kursus som de, der deltager i det landøkonomiske Arbejde, har faaet som Belønning for vel udført Arbejde ledet af Frk. *Margrethe Pedersen*, Odder, og Konsulenterne i det landøkonomiske Ungdomsarbejde, Konsulent *Svendsen-Tune*, og Fru *Ulla Pedersen*, Lyngby.

Først i Juni Md. havde vi et meget fornøjeligt 2 Dages Husmoderstævne, med Deltagere fra København og Esbjerg, ja fra det ganske Land. Ved dette blev det Kostforslag, som vi sammen med Dr. *Hindhede* havde udarbejdet, forelagt — og godkendt. Dr. *Erik Begtrup* talte om Diætmad, Fru *Mary Atlung* om Husholdningsteknik og Fru *Gudrun Trier Mørch* om Hjemmenes Udsmykning. Husmoderstævnet er ved at glide ind i det faste Sommerprogram, har afløst de Husmoderkursus paa 8 Dage, som vi be-

gyndte med for ca. 30 Aar siden og hvor Deltagerne til at begynde med selv deltog i Arbejdet, navnlig Konservering, men hvor man senere gik over til at give Vejledning gennem Foredrag og Demonstrationer. Men da de husøkonomiske Spørgsmaal nu er gledet med ind i den almindelige Oplysning; ogsaa den, der udspreddes gennem Aviser og Radio, har vi ment, at instruktive Husmoderstævner var nok saa hensigtsmæssige at afholde for os paa Ankerhus i Særdeleshed, da de er overkommelige baade med Hensyn til Tid og Udgifter, og kan virke forfriskende for Deltagere og Hjælpere.

Af Instruktionskursus blev der paa Undervisningsministeriets Foranstaltning først i Oktober Md. afholdt et for Lærerinder i kvindelig Husgerning ved Ungdoms- og Aftenskoler. Undervisningen og Forhandlingerne kom jo ganske naturligt til at omfatte den nye Ordning af Ungdoms- og Aftenskoler, Undervisningsformer, Kursusplaner, Undervisningslokaler og Undervisningsmidler, Regnskab, Indberetning m. m. Ved dette Kursus medvirkede bl. a. Aftenskoleforeningens Formand, Bibliotekskonsulent *Jørgen Banke*, Forstanderinde Frk. *Margrete Pedersen*, som særlig har arbejdet med Ungdomsundervisningen, baade da hun var Lærerinde paa Ankerhus og ud fra sin egen Husholdningskole i Hadsten. Kursuset vandt meget stor Tilslutning og et saadant Kursus maa jo ogsaa siges at være paa krævet, inden det store Vinterarbejde i Ungdomsskolen skal paabegyndes.

De samv. sj. Landboforeninger lod ogsaa et Instruktionskursus afholde hos os for Husholdningsrepræsentanter for de lokale Foreninger. Ved dette Kursus medvirkede bl. a. Fru *Atlung*, Docent *Lando* fra Købmandsskolen og Direktør *Gregersen* fra Teknologisk Institut.

Og Søndag den 7. December havde vi indbudt Kolleger og Landboernes Repræsentanter til en Forhandling om, hvad der gennem en Husholdningsundervisning kan gøres for at overvinde vanskelige Tider og dygtiggøre Ungdommen.

Naar man ser tilbage paa, hvad Aaret har bragt, bliver det jo nærmest Realiteter, man fæster sig ved, men det er vist egentlig ikke de, der mest præger et Skoleaar, det er vist i lige saa høj Grad alle de smaa daglige Oplevelser, de morsomme Episoder i det daglige Liv, de mange Overraskelser Besøgende fører med sig, glade Elevers Paahit, den raske Morgentur, Elevernes Myldren i Haven mellem Skolens forskellige Afdelinger, de smaa Komsammen indenfor Murene, Frk. Hansens hyggelige Puslen om de svage, de højtidelige Eksaminationer, de muntre Fødselsdage, alt det, der ligger i Luften, der giver Aaret Farve og Charme.

Men de mange smaa Forbedringer inde og ude giver jo ogsaa i Tiden en vis Stemning. Tomathuset der kom under Glas og til Gengæld gav os Bunker af dejlige modne Frugter. Søen, som vi ud for gamle Ankerhus og den store Plæne har faaet frigjort for Siv og Rør er som gledet ind i Haven og med den Svanerne. „Gaarden“ vi ligeledes har faaet gjort fri af Læbæltet, der er hugget igennem og er blevet til to smaa Skovpartier medens Gaarden, som jeg synes er den smukkeste af alle vore „Departementer“, er som gledet ind i de øvrige Haver med fri Udsigt til alle de andre Afdelinger. Selve Haven har været til megen Fornøjelse i Sommer, saa frisk og velholdt den har været, men selv nu mod Jul er den køn, som den ligger der hvilende, vel gravet med pæne, opstukne Gange.

Men personlige Oplevelser præger jo ogsaa uvilkaarlig Tiden og Skoleaaret. Og den største Oplevelse jeg har haft længe var at faa Lov til at være med til Islands Tusindaarsfest sammen med min Datter Margaret. Vi var borte en lille Maaned fra midt i Juni og Frk. Andersine Hansen, vor gode gamle Ven og Medhjælper, tog herover som Vikar imens. Turen gav ikke alene mange Indtryk, men blev ogsaa baade hvilende og vederkvægende. Oplevelserne var mange og store, men at træffe mange, gamle Venner, tidligere Elever af Skolen, var næsten det bedste af det hele. Og dejligt var det at blive budt velkommen

af *Fjola Stefans* vor trofaste gl. Elev, møde hende i hendes eget Land, i hendes egen Bedrift, være hendes Gæst, besøge hendes „Madstoue“, spise i hendes Hotel, se hendes Tingvallatelt, og alt, hvad hun havde i Gang. Men det var ogsaa morsomt uventet at møde Fru *Margrethe Løbner Jørgensen* paa Tingvallasletten — dejligt at erfare, hvor anset og elsket hun var, den danske Kvinde, deroppe paa Island, hvis Sprog hun forstod, hvis Sagn hun havde oversat. Og det var festligt at blive taget imod af Islands førende Kvinder, af Ragnhildur Pjetursdottir, Haaldora Bjarnadottir, Sigrun Bløndal, Herdis Jacobsdottir, Gudny Bjørnsdottir, af Repræsentanterne for Hjemmenes Interesser og Opgaver paa Island.

Paa det husholdnings-sanfundsmaessige Omraade er der sket store Ting i Aaret 1930. Saaledes er der givet en Lov af 19. Marts 1930 Nr. 84 om Tilskud til Aften- og Ungdomsskoler, der betyder, at *alle* unge Kvinder Landet over hjemme i deres egen By kan faa en vederlagsfri Undervisning og Vejledning i alt, hvad der vedrører Hjemmets Gerning, Stue og Køkken, Have og Barnekammer, men samtidig med denne Lovs Ikrafttræden, ophæves den tidligere Ordning, hvor Staten ydede et betydeligt Tilskud til private og kommunale Efterskoler. Det var jo Skole- og Folketingsmanden, *K. M. Klausen*, der 1914 fik denne Ordning indført, fik banet Vej for en Fortsættelsesundervisning for de Unge mellem 14 og 18 Aar. Og det kan synes vemodigt, at *K. M. Klausen*s ideelt tænkte Form for Undervisning skal ophæves, men saa sker alligevel det mærkelige, at den Skole, *K. M. Klausen* saa meget ønskede fremført under det officielle Navn Ungdomsskole nu efter at den er gledet ud fra den oprindelige Tilskudsordning netop kommer frem baade af Navn og af Gavn som Ungdomsskole. — Saaledes kan altsaa paa en underlig Maade alt fuldkommes.

Og saa har Undervisningsminister *Borgbjerg* den 12.

December 1930 i Landstinget fremsat et Lovforslag om Tilskud til Husholdningsskoler, hvilket betyder, at nu vil Husholdningsskolerne med Hensyn til Støtte fra Staten blive ligestillede med Høj- og Landbrugsskoler og deres Elever, de unge Kvinder, stillet paa lige Vilkaar med de unge Mænd til at søge Understøttelse til faglig Uddannelse. Dette er altsaa simpel Retfærdighed, men Husholdningsskolerne har alligevel maattet arbejde i over 35 Aar for at komme saa vidt. Ganske vist har Husholdningsskolerne og dens Elever fra 1908 faaet nogen Støtte, men denne har kun været givet gennem Finanslovbevillinger og væsentlig lavere end det lovfæstede Tilskud til Høj- og Landbrugsskoler.

Førrige Aar (den 24. Marts 1929) nedsatte Undervisningsministeriet et Udvalg med Fuldmægtig *C. Hegermann-Lindencrone* som Formand til Overvejelse af Fastsættelse af nye Regler for Statens Tilskud til Husholdningsskoler og af disse Skolers Forhold til Folkehøjskoler og Landbrugsskolers knyttede Husholdningsafdelinger. — Som Medlemmer af Udvalget beskikkedes Dr. *L. Moltesen*, Tilsynsførende med Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, Fru *Karen Hessel*, Tilsynsførende ved Husholdningsskolerne. Som Repræsentant for Folkehøjskolerne, Forstander *Fr. Nørgaard*, for Landbrugsskolerne Forstander *Bredkjær*, for Husholdningsskolerne *Frk. E. Vestergaard*, desuden Fru *Magdalene Lauridsen* og saa Repræsentanter for de politiske Partier Statsrevisor *A. M. Hansen*, Fru *Helga Larsen*, Fru *Elisa Petersen*, Forpagter *Ulrick* og med *H. A. Brøndstedt* som Sekretær. Dette Udvalg afgav en Betænkning den 19. December samme Aar med Udkast til et Lovforslag, hvorefter Husholdningsskolerne ligestilledes med Høj- og Landbrugsskoler. — Allerede saa tidligt som 1906 havde Ministeriet nedsat en Kommission med samme Opgave, men denne mente imidlertid ikke at kunne tilraade en lovfæstet Ordning og anførte, at der „næredes fra Højskolernes Side en vis Frygt for, at Højskolen skulde tabe noget af sin oprindelige almindennende Karakter under Tryk fra Fagskolers Side“, en Frygt, Kommissionen delte og maatte

alvorlig advare mod, at der foretoges noget, som vilde bringe Højskolen i Fare for at miste dens oprindelige Karakter. — Siden har Forholdene jo ganske vist ogsaa udviklet sig saaledes, at disse Skoler netop har optaget Fagundervisning, og da særlig Husholdningsundervisningen, medens mange af Husholdningsskolerne har søgt at højskolepræge deres Skoler. Saa det mest naturlige og rigtige synes jo da at have været at stille de forskellige Skoler paa lige Fod, hvilket jo ogsaa antagelig nu sker gennem det fremsatte Lovforslag.

Efter de mange Aars Forløb begynder det altsaa at lysne, det fremsatte Lovforslag betyder ikke alene en Hjælp til Fremme af Husholdningsskolernes Opgaver, men betyder ogsaa en Anerkendelse af det husøkonomiske Arbejde og det Arbejde, der gøres i det stille, af Hjemmets Kvinder. Tak for det!

Aaret, der svandt.

—o—

Jo ældre man bliver, desto fortere løber Tiden. Man forstaar mere og mere, at „det er kun en liden Stund“, der er givet os hernede. Aarsskiftet virker som Milepæle i vort Liv, hvor vi et Øjeblik kaster Blikket tilbage over de svundne Aar. Uvilkaarlig drager man Sammenligninger mellem de forskellige Aar. Det er ligesom at tælle sine Dage. Ikke alle har været lige lette at bære, men alle har de dog netop det, vi trængte til, det som var det bedste for os. Er man saa lykkelig at forstaa det, saa bliver Aarsskiftet for os en Tak og en Pris for, hvad der var, og en Bøn om Hjælp og Støtte ved hvad der saa end vil vente os. Og vi hviler i Fred og bier paa de Dage, der kommer, uden Frygt, uden Bekymring. Det vil jeg ønske for alle mine kære Venner, som gennem Aarsskriftet kan modtage min Julehilsen: Vel-signet Jul!

Vi føler alle en Trang til netop ved Aarsskiftet at kaste Blikket tilbage paa det sidst forløbne Aar, vi har levet. Og naar jeg nu selv gør det, maa jeg bøje mig i ydmyg Tak for 1930. Tilsyneladende og ud ad til er det vel ikke stort anderledes end de tidligere Aar; men for mig selv hviler der et gyldent Skær over dette Aar, som jeg ofte har betegnet som et Gyldenaar.

Min Aarsdag falder jo midt imellem Kirkens og Verdens Nytaarsdag. Og mit Aar begyndte straalende med min 75 Aars Dag 1929. En varm Bølge af Venskab og Kærlighed slog mig i Møde fra alle Sider. Det var en dejlig Dag — Tak for den alle I, som hædrede mig, med Fru Lauridsen i Spidsen. Og de milde Bølger varede ved Aaret igennem. Fra at være en kronisk Indvalid, som egentlig ikke ventede andet end en Sengetilværelse Resten af Livet, er mit Helbred Uge for Uge gaaet fremad langsomt men sikkert. Med Tak og Undren har jeg selv fulgt den Renaissance hos et gammelt opslidt Menneske

Dette har virket baade udad og indad. Paa Ankerhus har jeg mange Gange kunnet være til Stede ved de forskellige Begivenheder, Mine Samtaler med de unge Elever har jeg kunnet gennemføre uden at føle Træthed og med større Glæde end nogensinde tidligere. Alderen gør sig jo dog gældende, saa jeg ser og hører daarligt, men jeg selv er spillevende.

Mit Hjem har i Aarets Løb faaet den Form og den Hygge, jeg altid har ønsket mig. Jeg har gode Mennesker om mig, der har passet og plejet mig nu i adskillige Aar, og vi lever godt sammen. Der er en Velsignelse baade i min Tid og mit Arbejde og alt mit Hjem tilhørende. Maa man saa ikke kalde et slikt Aar for mit Gyldenaar. Men — det er Naade altsammen.

Caroline Steen.

Husholdningslaboratoriet.

Ved Fru Wille Jørgensen.

Statsautoriseret i Henhold til Lov af ²⁶/₃ 1898.

—o—

Laboratoriet, som er bygget paa Ankerhus' Grund, er en selvstændig Institution med en Landbrugsafdeling til Undersøgelse af Landbrugsprodukter, og en Husholdningsafdeling til Undersøgelse af og Forsøg med Husholdningsartikler.

Denne sidste Afdeling har sin Tilknytning til Ankerhus paa den Maade, at Eleverne — saavel for Seminariet som for Husholdningsskolen — har Lejlighed til at følge de Arbejder, der gøres, og de Resultater, man naar paa de forskellige Omraader inden for Husholdningen.

Af de Arbejder, der er udført i det forløbne Aar, der har særlig *Interesse for Husholdning skal nævnes:*

Undersøgelse af en Række hjemmekogte Sæber, indsendte af Husmødre, som er Medlem af Husholdningsforeninger eller Husmoderforening Landet over.

Denne Undersøgelse viste, som det var at vente, en meget stor Forskel af de forskellige Sæbers Kvalitet. Deres Fedtsyreindhold varierede saaledes fra 12 % — 70 %, Vandindhold fra 15 % — 83 %.

Paa Grundlag dels af disse Undersøgelser af Sæbe, hvis Fremstillingsmaade var beskrevet af Indsenderen, dels af almindelig videnskabelig Sæbefremstillingsteknik, har Laboratoriet udarbejdet en vejledende Plan for Kogning af Sæbe i Hjemmene.

Foruden de hjemmelavede Sæber er en Del Handelsvarer undersøgt, særlig er undersøgt en lang Række Sæbespaaner og det med det overraskende Resultat, at over Halvdelen af de til Laboratoriet indsendte Prøver har indeholdt større eller mindre Mængder — ja helt op til 50 % Kartoffelmel, uden at Prisen var synderlig mindre for disse end for de rene Spaaner, hvilket altsaa vil sige, at Husmoderen i mange Tilfælde forlanger Sæbe, men faar Kartoffelmel til en Pris af ca. 1,70 Kr. pr. kg. til Vask.

Ogsaa Undersøgelse af Kakao og Byggryn har givet overraskende Resultater med Hensyn til Indhold, Opbevaringstilstand og Pris. Disse Undersøgelsesresultater maa vække til Eftertanke baade for den enkelte Husmoder ved Indkøbene og for Husholdningsorganisationerne om, hvad der kan gøres for at komme saadanne Forhold til Livs og opnaa en mere reel Varehandel.

Der er ogsaa ved Laboratoriets Medvirken gjort et Fremstød i den Retning, idet Fabrikkerne er opfordret til at lade deres Fabrikker gaa ind under en løbende Laboratoriekontrol, saaledes at Husmødrene derigennem faar en fuldstændig Garanti — baade med H. t. Nettovægt og m. H. t. Indhold og Renhed. Laboratoriet har den Glæde, at en Del Fabrikker, særlig Sæbefabrikkerne, allerede har meldt sig til denne Kontrol, som sikkert ogsaa vil være af lige stor Betydning for Husmødrene og den reelle Fabrikant.

Foruden dette Undersøgelles- og Kontrolarbejde har vi ogsaa taget enkelte Forsøgsarbejder op, og har for Tiden et Vaskeforsøg, som skulde hjælpe til at belyse Forholdene ved „Burnus“ Vask, „Sæbe-, Sodavask“ og „Persilvask“ — et stort, men interessant og betydningsfuldt Arbejde.

Fru Lauridsens og Dr. Hindhedes Kostforslag.

Udarbejdet efter økonomiske og sundhedsmæssige Principper.

— 0 —

Ernæringsforbruget anslaaes til:

60 a	80 g. Æggehvidestof	} : 2500—3300 Kalorier pr. Enhed pr. Dag.
70 a	100 g. Fedtstof	
400 a	500 g. Kulhydrater	

fra Fødemidler indeholdende ogsaa de nødvendige Vitaminer og Mineralsalte.

Morgenmad: Som varm Mad: Brødsuppe — Vandgrød med Frugt eller Mælk — kogt Mælk med Rugbrød — ristede Klidflager, Majsflager o. l. Til Smørrebrød: Fortrinsvis groft Brød af Rug eller Hvede, ristet Brød, Knækbrød. Som Paalæg — hvis det gives — Ost, Marmelade, Salater af raa eller kogte Grønsager.

Drikke: Fortrinsvis Sødmælk, Kærnemælk, Kakao. Læskende Drikke: Vand med Saft eller Citron. — Kaffe og The med Maade, saavel af sundhedsmæssige som økonomiske Hensyn — Kaffen bør være svag med rigelig Tilsætning — Forbrugerudgift til Kaffe er ca. 100 Mill. Kr. aarlig.

Middag: Alm. solide Forretter, deriblandt hyppigt Suppe af Grønsager. Ved Efterretter spares paa Kødet, men gives rigeligt med Kartoffler, brunede eller ustuede Grønsager. Dertil grøn Salat om Sommeren, raa Kaal-salat om Vinteren. Ekstra: Frisk Frugt.

Mellemmaaltider: Tykmælk, Nødder, Kiks, Rosiner e. a. tørret Frugt, samt Frugt, kogt eller raa.

Aftensmad: Som varm Mad: Nykogt Mælkegrød — stuede eller svitsede Grønsager — kogte Kartoffler og Grønsager med smeltet Smør — Smørrebrød med hjemmelavet Paalæg og Frugt.

HUSK: 1. Børnene gives haardt Brød af Hensyn til Tænderne — raa Gulerødder og Frugt af Hensyn til Vitaminer og Salte.

2. Frugtskaalen bør frem paa det daglige Bord.
 3. Svage og ældre Mennesker og smaa Børn bør have Sødmælk, eventuelt Smør og Honning.
 4. Syge Mennesker paa Hospitaler bør hver Dag have en Tomat, et Æble, en Banan eller en Appelsin.
 5. Stærkt arbejdende Mennesker bør have rigeligt Fedtstof eller anden kalorierig Føde. Men vær paa Post overfor Overernæring.
 6. Spar paa Kødet og indfør et Par kødfri Dage om Ugen.
 7. Egne Produkter er de billigste.
-

Indtryk fra Island.

—o—

Fru Lauridsen skrev til Morgenbladet umiddelbart efter hendes Hjemkomst fra Island følgende:

„Jeg har haft den Lykke at være med til Islands Tusindaarsfest — sejlet i straalende Solskin over spejlblanke Have, over Kaltegat, Nordsø og Atlanterhav — hilst paa Færøerne, mens det danske Flag gik til Tops i Havn og By — om Bord paa „Dronning Alexandrine“ gledet forbi de pragtfulde Fjelde ind i Reykjaviks flagsmykkede og med Hundrede af Skibe prydede Havn — blive modtaget med islandsk Gæstfrihed — følt Troskaben i gammelt Venskab — set de islandske Tun gyldent klædt med Blomsten Soløje — blive taget i Haand og budt velkommen paa Lovbjerget af den jævne islandske Kvinde — levet tre herlige Festdage paa Tingvalla — boet i Telt som de 20—30,000 Gæster, der i disse Dage var stævnet til Fest — besøgt Sysler, hver med sin Teltgade og Samlingshus — set den islandske Ungdom øve Idræt, yndefulde unge Pigers Gymnastik, smukke unge Mænds Glima — hørt Lovsangen, medens Mændene blottede deres Hoveder — prøvet den isnende Kulde, Regnen og Sneen, men ogsaa set Regnbuen over den mørke Sky — nydt dejlige varme Dage og lyse Nætter — skuet de snedækte Fjelde, de mægtige Jøklar, de fossende Vande, de hede springende Kilder, de store Lavamarker, de mossede Bjerge, set de kantede Lavastykker og Sten klædt med de skønneste Blomster — set Jorden opdyrket til store Gaarde, til smaa Hjem — set de varme Kilder fylde Drivhuse med Tomater og de skønneste Roser, give Varme og Kraft til store Mejerier og varmt Vand til Svømmehaller — set Husmødre udnytte Jordens Varme til Bagning, til Vask, til Kogning. — Jeg har siddet i Stue sammen med den aandsfulde, forstaaende Præstekone, besøgt den fattige Bondestue, besøgt Nybyggerhjemmet, været i Kreds med gode, kloge Kvinder, der har præget de islandske Hjem, hvis Mødre gennem Nynnen og Fortællen har bevaret Landets og Slæg-

tens Sange og Saga, givet Slægten Styrke og Retsind — jeg har set de islandske Kvinder ensomt vandrende og i Følge dragende til Tusindaarsfest — alle lige ranke, lige klarøjede og værdige i deres skønne skærmende Dragt. Jeg har set Manden gaa med sin Hustru ved Haanden op ad Kirkegulvet — hørt dem synge Søndag Morgen i deres Domkirke „Den signede Dag“ — og jeg har oplevet en Tusindaarsfest saa pragtfuld, saa fuld af Højtid og Højhed, at den ikke kan beskrives — en Fest uden Gøgl og Svir, betagende skøn — og jeg har følt mig saa glad for Konge og Flag —.

Men det skønneste og vidunderligste Indtryk, man har faaet at rejse hjem med, er dog det, at der mellem de islandske og de danske Kvinder er saa meget fælles — at hvad der saa end sker — saa vil man altid føte sig hørende til samme urgamle Folk og nordiske Nation.“

Aarsmødet 1930.

—o—

En af vore „gamle“ Elever sagde ved Aarsmødet: „Vi er taknemlige for, at vi er velanskrevne, naar vi kommer fra Ankerhus, saavel i vort eget lille Land, som naar vi kommer længere ud, og vi er ikke mindre taknemlige for, at vi altid har Hjemmefølelsen, naar vi vender tilbage hertil.“

Naar Tanken nu gaar tilbage til Aarsmødet den 6. og 7. September og til Aaret og Aarene, der er gaaet med dets andre Møder og Fester — saa er det med Følelsen af noget beslægtet i sidste Del af ovenstaaende Udtalelse, der gør, at vi her, naar Aarsmødet nærmer sig og vi tænker paa, hvordan vi nu bedst skal ordne det og bedst faa taget imod og med en vis Ængstelse, en vis Bekymring tænker paa om nu ogsaa disse Mødedage vil blive gode og forme sig saadan som vi saa gerne vil, at vi da — over for dette Møde, naar Tanken gaar lidt dybere, altid møder dette: „De, der kommer de Dage, det er dog vore egne“, og vi føler os mere trygge og rolige. Vi her paa Skolen

er saa taknemlige for, at vore tidligere Elever vender tilbage paa en saadan Maade, at vi føler at det er „vore egne“, der kommer, og at vi kan glæde os til disse Festdage mere end nogen anden af Skolens Festdage. I et Hjem glæder man sig til at Børnene skal komme hjem. Her paa Skolen glæder vi os paa samme Maade til, at vore gamle Elever kommer tilbage og vi glæder os ved at dele med dem Glæder og Sorger, Medgang og Modgang, Sejre og Nederlag. Det er vel mest af alt dette, der gør Dagene saa rige og glade og Samværet saa værdifuldt — og at Dagene saa alt for hurtigt svinder.

Aarsmødedagene denne Gang svandt ogsaa hurtigt — men dog maa det vist siges, at der var lidt mere Tid til personligt Samvær end der plejer. Dette skyldes dels Mødets Tilrettelægning og dels Søndagens — Reguvej. Der er aldrig noget saa galt, at det dog er godt for noget. Turen i Sorøs skønne Skove blev der ikke noget af, men til Gengæld blev der lidt mere Tid til roligt Samvær hjemme. Lørdag var travl. Efter en lille Hjertestyrkning paa „gamle Ankerhus“ blev der ringet sammen til Generalforsamling, der i Følge gammel Skik afholdtes i Skolestuen.

Foreningens Formand, Frk. Margrete Pedersen, Hadsten, bød Velkommen til de mange, der var mødt — redegjorde for Foreningens Virke i det forløbne Aar og oplyste bl. a. at Medlemstallet i Øjeblikket er 585.

Bestyrelsesvalget var ret fredelig, idet de 3 Medlemmer, der stod paa Valg, blev genvalgte, nemlig:

Frk. Ingeborg Mayland Smith, Odense,

Frk. Ingefred Juul Andersen, Mosegaard og

Frk. Gudrun Hansen, Tystofte.

Endvidere bestaar Bestyrelsen af følgende:

Frk. Margrete Pedersen, Hadsten, Formand,

Frk. Marga Teglbjerg, Tornemark.

Frk. Ellen Haslund, Sorø,

Frk. Marence Tarp, Ankerhus, Sorø.

Frk. Margaret Lauridsen, der fungerer som Sekretær og Kasserer, fandt man ingen Grund til at røre ved, da

hun røgtede sit Kald til Foreningens store Tilfredshed og bl. a. var i Stand til at præstere et Kasseoverskud paa godt 342 Kr.

Ogsaa Revisorerne blev de samme, nemlig:

Fru Sigrid Arenkiel Petersen, København, og

Frk. Hilda Geertsen, Sorø.

Under Eventuelt blev det vedtaget, at Aarsmødet, *der næste Aar* bliver den 5. og 6. September, skulde lægges tilrette paa lignende Maade som det i Aar — hvor Lørdagen var stærkt optaget — men Søndagen for største Delen til Raadighed for frit Samvær.

Efter Generalforsamlingen var der faglig Drøftelse af nye Kostformer indledet af Fru Magdalene Lauridsen og Hr. Folmer Dam — og saa gik Turen rundt for at bese det „sidste nye“. Der var Fru Ville Jørgensens interessante Laboratorium, der er fremtryllet af de nyeste og mest hypermoderne Byggematerialer og hvor man blandt andet stifter Bekendtskab med en hel Udstilling af „Oste“ — tror man da — men ved nærmere Eftersyn viser det sig at være Sæbe, med mere eller mindre gode og daarlige Egenskaber.

Der er det nye Tomathus, hvor Frk. Juul stolt præsenterer de store, flotte Tomatklasser — der er den nye Fløj med mange dejlige Eneværelser og der er den nye Bro over Bækken — Fru Lauridsen har haft saa travlt med at dirigere færdig, inden de „gamle“ Elever skulde komme. Endelig de mange smaa Ting — nye Redskaber og andet, som fandtes frem efterhaanden — og maaske i en lidt mere fortrolig Stund drøftedes med en Lærer eller Lærerinde. Det kneb at blive færdig til Kl. 6 til Middagen i Salen, hvor der blev fyldt til sidste Plads. Her var alle med, „Gaarden“s, Skolekøkkenets og Seminariets Elever, Lærere og Lærerinder og selvfølgelig med „de gamle Elever“ paa Hæderspladsen.

Af 25 Aars Jubilanter havde vi den Glæde at se Fru Anna Clausen, født Ibsen, fra Husholdnings- og Landbrugs-skolen i Skaarup, Fru Ragnhild Nielsen, født Warming, fra Naalebjerggaard ved Kolding, Frk. Sigrid Hansen, Nakke,

Odsherred, Frk. Dothea Larsen, Søllested, Fru Gudrun Løkke Jacobsen, Troelstrup Østergaard, Tønning St.

Ved Aftenens Festlighed fremtrylledes Episoder af Fru og Frk. Lauridsens Rejse til Island og „Ministeren“ maatte modtage adskillige Deputationer. Man saa Per Sivensak danse og „De fem smaa Frøkener Vang“ vokse sig store og kønne — og gamle og mindre skønne.

Dagen sluttede med et festligt Høstoptog paa Græsplænen og en lille Kop The i Seminariekøkkenet.

Søndag Formiddag var der frit Samvær i de forskellige Afdelinger og efter en Fællesmiddag i Salen indtoges Eftermiddagskaffen dels paa „Gaarden“ og dels i Skolekøkkenet, som Skik er.

Kl. 3 samledes alle til Foredrag.

Forstander Tormod Jørgensen, Høng, talte om Færøerne og om Forholdene deroppe og klarede sikkert derved mange af disse Forhold for Tilhørerne.

Fru Lauridsen talte med megen Humor og Begejstring om sin Rejse til Tusindaarsfesten paa Island, hvorefter Tormod Jørgensen sammen med sin Datter, der er Lærerelev paa Skolen, sang færøiske og islandske Sange, medens Seminariets to islandske Elever i deres smukke Nationaldragt stod paa Talerstolen med Fru Lauridsen mellem sig.

Og — saa lakkede det mod Slutningen. Omnibilen svingede ud med det ene Læs efter det andet og snart stod vi paa Seminariets Trappe og vinkede til den sidste Flok. Vi stod tilbage med Tak til alle de, der havde delt Dagene med os og gjort sit til at de blev festlige og gode og med en Tak ogsaa til dem, der havde sendt Hilsener og tænkt paa os, men af forskellige Grunde var forhindret i at komme.

Marence Tarp.

Et Varsko.

—o—

Under Forhandlingerne ved Aarsmødet om en økonomisk og sundhedsmæssig Kostordning, udtalte Fru Lauridsen et Varsko mod den tiltagende Fabrikation af Frugtvin i Hjemmene. Hun fremhævede Faren ved at lade de langt-fra ufarlige Frugtvine, der kan indeholde fra 4 til 14 % Alkohol, altsaa mere end Bajersk Øl, blive almindelig Drikke, navnlig af Hensyn til den opvoksende Slægt, saa denne kan faa Smag for Spiritus og derigennem en Vane, der kan blive skæbnesvanger baade personlig og økonomisk.

Husholdningsundervisningens økonomiske Linje.

Fremsat af Fru Lauridsen i Tidsskrift for Husholdning og som Forslag paa Aarsmødet for Foreningen af Husholdningslærere og Lærere.

—o—

Naturligt og paakrævet kan det være at drøfte Husholdningsundervisningen, som den gives paa Skoler og Kursus, for derigennem at finde en Form, en Linje, som kan virke ansporende og udviklende. Men en Fornyelse sker der ikke ved blot at tage bestemte Undervisningsmetoder frem i mere eller mindre Udstrækning gennem Forevisninger, Foredrag, Beregninger, Klasseundervisning, Familieundervisning — hvis Værdi afhænger af det personlige, der lægges ind i de forskellige Metoder —. En Husholdningsundervisnings Betydning ligger jo som al anden Undervisning i Fremtiden, derfor betyder det selvfølgelig først og fremmest overmaade meget, om de, der deltager i en Undervisning, faar noget at bygge videre paa — Erfaring og Viden.

Og en ny Linje i Husholdningsundervisningen vilde man kunne faa om man gav Deltagerne, de ganske unge som de mere erfarne unge Piger, økonomisk Ansvar og Fordel i deres skolemæssige Ud-

dannelsestid; de vilde derigennem ogsaa opdrages, dygtiggøres og udvikles baade praktisk, socialt og etisk.

Det kan lade sig gøre baade i Ungdomsskoler, paa Fagskoler og paa vore Seminarier. Simpelthen ved at lade Eleverne faa Lov og Ret til fuldt ud at udnytte de Penge, de betaler for det Materiale, de arbejder med og omsætter i den Mad de selv spiser -- altsaa for deres Ophold.

Kursusbetalingen maa i saa Tilfælde maaske ændres lidt, men behøver ikke at komme til at genere Skolernes Økonomi. Hvis een Del af Skolebetalingen blev beregnet for Undervisningen — som i Ungdoms- og Aftenskoler er gratis — og een Del af Betalingen til de mange forskellige Udgifter en Skolevirksomhed medfører, vilde det ikke være vanskeligt at faa fastsat den Sum, der maa beregnes at medgaa til Materiale til Elevernes praktiske Husholdningsundervisning — til deres Ophold.

F. Eks.:

1. Undervisning pr. Md.	30 a	40 Kr. *)
2. Elevernes Husførelse.....		40 Kr.
		Ialt... 80 Kr.
3. Andre Opholdsudgifter.....		

40 Kr. pr. Md. = 200 Kr. for en Familie paa 5 Elever, eventuelt 1 Lærerinde, fik Eleverne altsaa gennemsnitlig at bruge pr. Md., og der er ikke Tvivl om, at deres Interesse for den fulde økonomiske Udnyttelse af Penge og Varer derved vilde være stigende, saavel som for en virkelig økonomisk ført Husholdning, hvorigennem der jo saa blev Mulighed for at faa noget til overs til Forsøg med finere og dyrere Produkter, eller hvad der ellers havde Interesse. — At Eleverne paa en Husholdningsskole bør sættes ind i en billig saavel som en dyrere ført Husholdning svarende til mindre og større Indtægter, underbygget af Budgetberegninger, er jo da en given Ting. Men bliver de økonomisk medansvarlige, vil de sikkert blive endnu mere interesserede i de økonomisk forekommende Forhold som Varers Pris, Køb, Fremstilling og Næringsværdi og derved naturlig faa mere Forstaaelse og Udbytte af den teoretiske Undervisning.

*) Efter som Skolen faar Statsunderstøttelse.

Der er sikkert intet Omraade, hvor Ansvar udvikler og dygtiggør som paa det økonomiske — derfor bør Husmødrene gives Husholdningspenge, derfor burde ved al offentlig betalt Bispising de Ledendes økonomiske Dispositioner være begrænsede, derfor bør Husholdningseleven i sin Skoletid ogsaa gives økonomisk Ansvar,

Fordelen ved den skitserede Ordning er ikke alene den at Eleverne uvilkaarlig bliver mere økonomisk interesserede, men ogsaa den, at med den foreslaaede Form for Undervisnings- og Madlavningsbetaling vil der opnaas en vis Ensartethed paa Skolerne, som muligvis kan blive af Betydning ogsaa i Folks Omdømme. Og paa alle Skoler, hvor Eleverne selv er med til at »føre Hus«, kan en saadan Ordning gennemføres baade for Husholdningsskoler, i andre Skoler, Husholdningsafdelinger, paa Opdragelseshjem og i Ungdomsskoler.

Landbrugskrisen.

—o—

Den 7. December havde vi indbudt Lederne af Landets Husholdningsskoler og Lederne af de Landbrugs- og Højskoler, der har Husholdningsafdeling, samt Repræsentanter for Husholdnings- Landbo- og Husmandsforeningerne til et Forhandlingsmøde paa Ankerhus for at drøfte, hvad der gennem en Husholdningsundervisning kan gøres for at overvinde økonomisk vanskelige Tider og dygtiggøre Ungdommen.

Forhandlingen kom væsentlig til at dreje sig om Mødets første Punkt: Bør Husførelsen lægges om af Hensyn til Landets egen Produktion? Fru *Lauridsen* foreslog, at man erstattede et af de mange daglige Kaffemaaltider med Mælk, groft Brød og Smør. *Folmer Dam* gjorde Rede for Forbruget af de vigtigste Husholdningsvarer i Aaret 1929 og for Prisbevægelsen i Aaret Okt. 1929—Okt 1930. Engrospristallet er i dette Tidsrum faldet betydeligt stærkere end Detailpristallet, og Pristallet for Eksportvarer er faldet betydeligt mere end Pristallet for Forbrugsvarer, medens

Pristallet for Skatter o. l. kun er faldet meget lidt, alt til Ugunst for Landbruget, og den egentlige Baggrund for Kri- sen. Vort Forbrug af indførte Madvarer, saasom Kaffe, The, Hvedemel, Gryn o. l. Frugt, Havesager, Kødvarer, er stadig meget stort og andrager en Indførselsværdi af over 100 Mill. Kr. og en Værdi i Detailhandelen paa ca. det dob- belte.

Dr. *Hindhede*, der skulde „staa Fadder“, fremhævede Betydningen af en enkel og sundhedsmæssig Ernæring og advarede mod at øge Forbruget af animalske Fødemidler for at spise vore egne Fedevarer; saa hellere indskrænke Produktionen. Kunde vi faa Forbud mod Spiritus, Tobak og amerikansk Hvedemel, saa vilde der spares nogle Hun- drede Mill. Kr.

Proprietær *Jacob Tvedegaard*, Formand for de sam- virkende danske Landboforeninger, udtalte, at Verdens- markedet er et meget fint Instrument, som vi bør stille os varsomt og fornuftigt overfor; mente ikke at en Omlæg- ning af Husførelsen i Retning af øget Forbrug af vore Eksportvarer vilde faa nogen afgørende Betydning, da mange forskellige Forhold greb ind. Forstander *Jensen*, Kærehave og Konsulent *H. P. Nielsen*, Haraldsborg, var nærmest af samme Opfattelse som Hr. *Tvedegaard*.

Resultatet af Forhandlingen blev altsaa, at skulde Husførelsen lægges om skulde det ikke være af landøko- nomiske Grunde, men af husøkonomiske og ernærings- mæssige Grunde.

I Forhandlingen deltog fra Husholdningsskolernes Side Fru *Bransager Nielsen*, Haraldsborg, Frk. *Marie Christen- sen*, Husassistenternes Fagskole, Frk. *Elgstrøm*, den Suhr- ske Husmoderskole, Frk. *Margrethe Pedersen*, Hadsten Hus- holdningsskole og Forstander *Skaftø*, Ry Husholdningsskole, og alle var enige om, at nu burde Landets egne Produk- ter frem i første Linje i Husførelsen, og at Husholdnings- skolerne ogsaa der havde en stor Husøkonomisk Opgave at løse.

Husmoderstævnet.

—o—

Oberstinde Muus (E. Constantin) skildrede dette meget fornøjeligt i »Morgenbladet« paa følgende Maade: »Den 2. og 3. Juni sammenkaldte Fru Lauridsen til Husmoderstævne paa Ankerhus Hus-holdningsseminarium i Sorø. Længe har jeg ønsket at faa dette at se, men det overtraf alle Forventninger.

Gennem en lysegrøn dejlig Alle kørte man dertil. I en Egn, der søger sin Lige i Skønhed, ligger Ankerhus. Ikke alene den store Bygning, men flere mindre. Hver for sig en Idyl, omgivet af blomstrende Frugttræer og Buske og skraanende ned mod Skov og Eng og Sø saa malerisk og ejendommeligt.

Her traf man mange interessante, dygtige Husmødre — og Kapaciteter — der holdt Foredrag. Alene Dr. Hindhede var alle Pen-gene værd! Der er over Dr. Hindhede noget tilforladeligt og ægte, meget forstaaende, trods det, at han er den, der tager sig det Hverv paa at vise, at man kan leve frugalt og billigt og godt. Naar han i sin Iver kalder Husmødrene for Mordere, fordi de giver Mænd og Børn for kraftig Kost, vil han jo dermed slaa fast, at mindre Mad og mindre rig Mad gør bedre Virkning for Sundheden end over-drevent Spiseri.

Ogsaa Dr. Begtrup var moderat i sine Udtalelser under sit Foredrag om Diæt og trøstede derved mangen Husmoder, der er opskræmt af Raakostspisernes Trusler om Død og Undergang ved vor gængse Kost.

Men først og sidst maatte man hefte sin Beundring ved Fru Lauridsen selv. Hun lignede, som hun gik omkring dernede, en Pri-orinde paa et gammelt, fint Kloster. Myndig og blid paa samme Tid, fuld af Energi, Viden, Kærlighed og Lune. Snart paa Talerstolen, snart udenfor, sørgende for sine Gæster med et Øje paa hver Finger.

Aldrig har man set en saadan Samling af mesterligt henkogte Sager, og aldrig kunde man finde et venligere og villigere Svar paa Spørgsmaal desangaaende som hos Frøken Marence Tarp, Mesteren for alt dette. Hvad man kunde lære ved saadan et Besøg! Hvis man havde Lyst til at lære.

Samtalerne indbyrdes mellem de omtrent 100 Husmødre var ogsaa meget værdifulde. For intet er saa belærende og overbevi-sende som det, en rigtig dygtig, erfaren Husmoder kan sige en anden.

Der er dernede det Arrangement, at nogle af Eleverne har for sig selv et lille Køkken, hvor de laver Mad til sig selv for bestemte Husholdningspenge. Kan de heraf spare noget, tilhører det dem selv. Der bliver herfor indkøbt enten Viskestykker, Servietter; er det en Maaned ganske lidt, der spares, strikkes kun en Grydeklud. Det bliver

saa lagt hen til deres Udstyr. Jeg spurgte, om der blev sparet noget. Ja, det blev der, og de var meget ivrige for at faa Pengene til at slaa til. »Tænk, hvilken god Øvelse de Unge faar her, ikke alene til at lave Mad, men til at bestyre en Husholdning og bedømme dens Udgifter«!

Allevegne, hvor man gik paa Gangene, hørte man inde fra de unge Elevers Værelser munter Nynnen og Sang. Men skulde en ung Pige ikke føle sig lykkelig og glad i saadanne skønne Omgivelser og med en Undervisning saa sikkert gennemført? Synge kunde sandelig hele Forsamlingen — udenad — Vers efter Vers — af vore danske Sange, der begyndte og sluttede hver Række Foredrag.

Paa én Gang om Aftenen, efter Timerne, traadte en Flok unge Piger, klædt som Zigøjnere, ind i Salen. Grønne Silkebluser, Flitterstads, højrrøde Bluser havde de skaffet sig. En af de kønne unge Piger havde udstyret sig med en Pukkel og et sortbrunt Ansigt. Hun var en arrig gammel Zigøjnermutter, der slog om sig med en Kæp. En Dame spillede ungarske og norske Danse, og de dansede lystigt og fortalte mærkelige Eventyr. Der var Liv og Fut over det altsammen. De unge danske Piger er baade kønne og morsomme. En Mand, der mangler en ung, køn, dygtig Kone, bør tage derned. Her er et rigt Valg, og han faar altsaa ikke en blaseret Dukke, men en, der under Fru Lauridsens Hænder har lært at tage fat. Dette »Wahlverwandschaft« mellem Fru Lauridsen og Dr. Hindhede, der sammen laver Kostplaner, sikrer Mændene imod at spille Fallit gennem sin Husholdning og mod at faa daarlig tillavet Mad. Man siger i Jylland, »at Konen kan bære mere bort i sit Forklæde, end Manden kan tjene Dagen lang«.

Det er kedeligt, at der er et Aar til det næste Husmoderstævne paa Ankerhus, og det er mærkeligt, at ikke alle danske Husmødre har været der. Man lærer utrolig meget alene ved at se de nydelige, fikse Anretninger; man morer sig, man hygger sig dernede i en sjældnen Grad, og man nyder i fulde Drag den vidunderlige Naturskønhed, Duften fra Blomster og Buske, al den danske Dejlighed i Sorøs Omegn.

Lidt fra en Rejse.

—o—

Takket være et Stipendium fra Undervisningsministeriet, kunde jeg først i April drage paa en lille Rundrejse til Holland, Belgien og Rhinegnene, med Eks-Stipendiat Margaret Lauridsen som Rejsekammerat. Ruten gik over Bremen — dejligt gammelt Raadhus — til Groningen i Nord-Holland. Der boede vi paa et 3die Klasses Højskolehjem — vi havde megen Morskab af Hotellerne paa vor Rute, de var enten for fine eller for tarvelige. I Rotterdam boede vi paa et Palads, hvor Rejsekammeraten fik et Værelse som en Sal, med Bad og hele to Træk-og-Slipper. I Amsterdam var vi saa uheldig at komme paa et snavset Hotel, saa Margaret købte en Støveklud og et Viskestykke, hvilke Dele hun gik med i Lommen. Kun i Bremen og Zwolle var vi helt tilfredse. Det anbefales derfor enhver, som tager en Rejse til Vesteuropa, i Forvejen at faa opspurgt gode, billige og rene Hoteller.

I Holland studerede vi. — Husholdningsundervisningen er der langt fremme. Der er talrige store og smukke Husholdningsskoler i Byerne, og vandrende Kursus paa Landet. Paa Skolerne var vi ikke imponeret af Køkkenerne, men derimod af deres pragtfulde Samlinger af Undervisningsmateriel, særlig vedrørende Faget *Materiallære*, der omhandler alle de Redskaber og Materialer, der bruges i Husholdningen. Forøvrigt specialiserede de sig paa Skolerne, saa hvert Kursus havde sit Hovedfag — Køkkenundervisning paa eet, Rengøring og Vask paa eet, Haandgering og Husflid paa eet o. s. v., hvad der naturligvis giver mere Tid og flere Kræfter til det enkelte Fag, men jo heller ikke rigtig samler Husførelsen i eet Kursus. Vi var ogsaa imponerede af de smukke og meget afvekslende Farver, vi fandt i Tapet, Møbler, Tæpper o. s. v., i Lokaler og paa Elevværelser. — Jeg var som sædvanlig klodset og smadrede en Kurv, med nydeligt malede Paaskeæg, paa en af Skolerne.

Vi blev gæstfrit modtaget overalt -- med Kaffe i smaa hankeløse Kopper, mest dog ved vort Besøg hos Godsejer de Clercq fra Veenwouden, der nu sammen med sin elskelige Hustru bor i Nærheden af Utrecht, hvor deres dygtige Datter er Bibliotekar og elskværdigt viste os rundt i den gamle By. H. P. de Clercq har i sin Tid været meget interesseret i det Husholdningsarbejde, der var taget op af

Landboforeningerne og foretog saaledes en Rejse 1910 til Danmark og Ankerhus for nærmere at sætte sig ind i denne Undervisning. Og Fru Lauridsen og min Far havde megen Glæde af at besøge Familien de Clercq paa deres Rejse til Holland 1915. Forbindelsen med Danmark har han stadig bevaret, skænkede saaledes Statsbiblioteket i Aarhus for nogle Aar siden er betydelig Samling frisisk Litteratur og har stadig sendt Hilsen og Bud til Ankerhus, saa det var rart at faa Lov til at besøge dem, Fars og Mor Magdas gode Venner i Holland.

I Brüssel besøgte vi „Tante Calina“s — Frk. v. Deurs' — Krigsplejesøn Jean. Det var meget morsomt at hilse paa ham og hans Kone, selv om kun Jean og jeg kunde tale sammen paa Lingua Fransk-Engelsk under stort Besvær. Damerne maatte for en Gangs Skyld være helt stumme, det kneb, men de har jo -- som bekendt — andre Udtryksmidler. Jean og hans Frue viste os Bryssel, hvor Mandeltræerne blomstrede — til vi var dødtrætte, men behandlede os i det hele taget med den største Gæstfrihed. Men det var rørende, saa glad han var for Frk. v. Deurs — ma mere — som han kaldte hende, taknemlig for alt, hvad hun havde været for ham i den strenge Krigstid og ogsaa senere, længtes efter hende som en Søn.

I Nærheden af Bryssel besøgte vi Landhusholdningsseminariet Laeken, hvor Lærerindeuddannelsen varer tre Aar og er stærkt præget af Landbrugets Bierhverv og af Mejeridrift — Kærning af Smør o. l. paa gammeldags Manner. Den belgiske Stat opretholder en udstrakt Husholdningsundervisning blandt Landbøundommen ved at etablere vandrende Husholdningsskoler rundt om i Landet. En saadan vandrende Husholdningsskole besøgte vi i Londerzeel, paa Foranledning af Laekens dygtige Forstanderinde, Mdm. Detaille, der i 1926 besøgte Ankerhus. — Et Forsamlingskøkken var indrettet som en Husholdningsskole med Køkken, Vaskeri, Skolestue og Mejeriafdeling, Bibliotek og alt andet Tilbehør. De to Lærerinder boede paa Stedet i smaa særligt dertil indrettede Værelser. Eleverne var mest ganske unge — 14—18 Aar — og kom til Undervisning 4 Timer hver Dag i 3—4 Maaneder. Naar Skolen var færdig i Londerzeel, pakkedes den paa Lastbiler og indrettedes i en anden Landsby. Vi fik Indtryk af, at Undervisningen var baade morsom og god.

Endelig sluttede vi af med et Par Dages Nydelse i Siebengebirge ved Rhinen. Der var pragtfuldt — næsten

paradisisk — men vi var næsten for trætte af den force-rede Rejse. Det tilraades andre at give sig bedre Tid de enkelte Steder. Men det var nu alligevel en interessant og fornøjelig Tur. Ganske vist kneb det lidt med Maden, for jeg bryder mig ikke om at spise mere end højest 3 Gange om Dagen, hvorimod min Rejsekammerat var konstant sulten. Jeg spiser helst stegte Kartoffler med Spejlæg — en nærrende og billig Ret — medens Margaret godt kan lide Kræs. Det gik dog. Værst var det i Bryssel, fordi vi ikke begreb et Muk af de underlige Navne, de havde paa Maden. Vi bestilte Salamikoteletter — og fik Servelatpølse paa tørre Rundstykker — ikke at tale om Æg, d. v. s. Æg, kogt i det Vand, vi bagefter fik lavet The paa. Ak ja, Margaret købte en Daase Ananas i en lille hollandsk By med mægtige Vinduer og renvaskede Huse med nysafstøvede Tage — det er sandt — som hun bar i Haanden i 6 Timer — altsaa Ananasen — og først fik spist i Zwolle, men saa var Ananasen daarlig!

Folmer Dam.

De, der gik bort.

— 0 —

Underligt saa meget man faar at takke for, naar de, man har holdt af, er gaaet bort. Man føler Savnet, Vemoden, Sorgen, men føler alligevel at noget fuldkommes med Døden, den fører med sig en egen Højtid, en Forstaaelse af de Bortgangne, som man trods sin Sorg er saa taknemlig for at have faaet. Det er, som det de har skænkel os hver paa sin Vis gives os igen i forklaret Form.

Den største Sorg, der kom til os personlig, var da Onkel Laurits gik bort. Han stod os saa nær, ak, men følte det vel ikke, da den strenge Tid rykkede ind i hans Liv og Sind. Siden hans ejendommelig fint prægede Hustru, Henriette, døde for 10 Aar siden og han blev ensom, blev Arbejdet paa Bornholms Td. Kontor en Livssag for ham at klare, han havde saa svært ved at give dette Arbejde fra sig. — Om han vidste, hvor meget vi alle holdt af ham havde vi maa-

ske faaet Lov til at faa hans sidste Tid paa Ankerhus, men saaledes skulde det allsaa ikke være, men vi bærer i vort Sind det skønneste Minde om den gamle Bornholmer Laurits Dam fra Rønne, den gamle Sømand, den gamle Bogholder, den kære Farbroder.

Karen i Sinding, Morbror Laust Eskildsens brave Kone, vor kære Slægtning, fik vi heller ikke Lov til at beholde længere. Fra Barnsben har hun staaet i vor Bevisthed som noget urokkeligt, hun fyldte sin Plads saa bogstaveligt i den gamle Gaard, gav os alle en vis Tryghed, var saa sund i Tanke og Bedømmelse, saa god at gæste — men paa sine gamle Dage betroede hun mig, hvor glad hun havde været for, at der for mange, mange Aar siden i Thorning ved et Møde var en ung Kvinde, Frk. Høgsbro, der havde talt ogsaa Konernes Sag. — Hvor trænger vi dog alle til at blive vist Forstaaelse og Venlighed — selv de stærkeste.

Først i det nye Aar døde fhv. kgl. Skuespillerinde Ane-Grethe Antonsen, dette dejlige Menneske, som i mange Aar havde haft sit Hjem i Sorø, der sat sit Præg, glædet os med sin Kunst og sin Menneskelighed, for, som der blev sagt ved hendes Baare, man følte man var i godt Selskab, der hvor hun var til Stede.

Og Aaret 1930 blev ogsaa Overlærer Olsens det sidste. Mandigt og taalmodigt tog han sin Sygdom. Han levede i og for sin Skole til det sidste, og selv om hans strenge Sygdom gjorde de sidste Aar tunge, blev de sikkert for ham og hans Kære forunderlige rige Aar — og saa fik han den store Glæde kort før sin Død, at hans Søn med sin Brud kom hjem fra den fjerne Verdensdel paa Vej ud til nyt Virke. Og alle vil huske Overlærer Olsen og hans smukke Sang fra Sorø Kirke, ligesom vi i Taknemlighed mindes Undervisningshjælpen han gav os paa Ankerhus og Sangen han ledede paa Peter Dams Forskoleseminarium.

Alle Sjæles Dag, den Dag Anna Ring gav mig, gled Overgartner J. K. Jørgensen fra Haveselskabet ind over Dødens Tærskel, denne mærkelige Mand, de tusinde Blomsters Ven, der gennem mange Aars Lidelser havde faaet Lykke

til som at se bag Forhænget, skimte og føle den vidunderlige Herlighed — og gøre andre delagtige deri.

Gamle Hans Knudsen, der var sødt Mikkelsdag for over 85 Aar siden fik ogsaa Hjemlov. Han var til det sidste den gode, kloge og kyndige Gartner, der med Omhu tænkte paa alle de Plantninger og de mange Haver, han gennem sin lange Virksomhed dels i Landsgrav og dels gennem Østifternes Haveselskab havde hjulpet frem — og hvor ofte har han ikke glædet os ved at tage til Ankerhus med Rutebil et Par Eftermiddagstimer, gaa sin Runde i Forevisningshaven se paa de nyplantede Frugttræer, som han haabede kunde modstaa Angreb og Skurv og andre Daarligheder og saa hygge sig en lille Stund sammen med Skolens Lærerinder.

Men da Døden tog den lille Folmer ude fra Højskolen, Forstander Fjeldboes prægtige og lovende Søn, stod man overfor det uforstaaelige, søgte at give lidt Trøst med den gamle Fiskerkones jævne Ord til Baronesse Ursula, da hun ogsaa saa ufattelig mistede sin lille Pige, at saa skulde hun da heller aldrig se hende græde mere. — Ved et Ulykkestilfælde mistede ogsaa Frk. Tarp en sød lille Broderdatter, det var saa strengt for hendes Hjem og og Mor, men de ved ogsaa, at „det Barn er gemt i Herrens Fred“.

Hvor føltes det vemodigt, at Slagter Andersen ikke skulde faa Lov til at leve længere, den gode Mand, der for saa kort Tid siden havde fundet en Hustru, faaet sit eget kønne Hjem, egen Forretning — han og hans Forældre var gennem de mange Aars Samarbejde blevet vore gode Venner.

Andersine Hansen mistede sin Søster, hvis Hjem og Børn havde været som hendes. Erna Walther, Lars Bjørnbaks Barnebarn, vor gamle fornøjelige Elev, den unge Kunstnerinde tog Døden ogsaa fra Mand og to søde Smaabørn.

Yrsa Schiøltz-Christensen fra Lemvig havde den Sorg at miste sin Fader, han, som for de 30 Aar siden som gammel Soraner var med til at rejse Bygningen til Sorø Hus-holdningsskole. — Og Ruth Simonsen har lige op til Jul mistet sin Fader, den uforfærdede sønderjyske Redaktør fra Flensborg. Og vi har følt den Sorg, saa mange baade nu-

værende og forhenværende Elever, der mistet deres Kære, har haft.

Og tungt var det, at det Bertha maatte dø. Man forstod slet ikke, hvorfor hun skulde lide saa meget. Hendes gode Mand kunde dog i sin stærke Sorg sige, at hendes Tid skulde jo nu ikke være længere, men Mindet om den gode, trofaste Bertha, den gode Hjælper og Datter, den søde Hustru, vil bevares længe. — Gartner Hanson blev det ogsaa til Døden for og Jensen fra Villa „Elly“ maatte miste sin Hustru. — Og for Gartner Kjelsøes, der mistede deres tapre, lille Elsebeth, som havde vokset sig saa stor, god og klog, har Aaret ogsaa været tungt.

Vemodigt var det at faa Budskab om Fru Sigrid Hammers Død, men man forstod, at hendes Mand kunde prise Livet, der havde givet ham hende. Hun var saa mærkelig bly, et rigtigt Hjemmemenneske, der var god at sidde hos, men kunde ogsaa være saa jublende i sin Glæde, som nu i Sommer ovre ved det skønne Hindsgavl, da hun den dejlige Sommeraften legende sejlede ud med sine gode Venner.

For Strangens har det været et tungt Aar. Først at den stærke, gode Broder maatte dø i det Fremmede, dø for og i sit Arbejde — og saa at Fru Valborg skulde miste sin kære Fader, den stoute, redelige og dygtige Mand fra Mellem Mølle, Marthinus Winther.

Ja, de mange, der gaar bort, gør Vennekredsen mindre — men Takken dybere.

M. L.

Nyt og gammelt.

— 0 —

Fra Husholdningssagens Arbejdsfront kan meldes: Paa Samsø har Kvinderne faaet Foden under eget Bord. Samsø Husholdningsforening har nemlig bygget deres eget Hus med Skolekøkken og Bolig til deres trofaste Medhjælper i Arbejdet, deres Husholdningskonsulent og Skolekøkkenlærerinde Frk. Astrid Pedersen.

Og i Holtug, hvor Husholdningsforeningen forrige Aar anskaffede Bordkøkkener og i et af Skolens Lokaler fik indrettet et rigtig

godt Skolekøkken til Brug ved Ungdomsarbejdet, er nu indført Skolekøkkenundervisning for den ældste Klasse i Kommuneskolen med Frk. Helga Jensen som Lærerinde.

I Aabenraa, hvor Klara Dahm for tre Aar siden begyndte Ungdomsskole i et Rum tilhørende en gammel Stiftelse, som dog efterhaanden ved interesserede Menneskers Hjælp blev omdannet til et brugeligt Undervisningskøkken, er nu naaet at blive et velindrettet og monteret Skolekøkken, og ved Hjælp deraf er indført Undervisning i Husgerning for de øverste Klasser i Kommuneskolen.

I Odsherred, hvor Husholdningsforeningen ved Augusta Jensens Hjælp sidste Aar begyndte Ungdomsskole i 6 Kredse med 16 Elever mellem 14 og 18 Aar i hver Kreds, har de i Aar fortsat med videregaaende Undervisning for de samme Elever, og saa endda oprettet 6 Begyndelseskursus, der ledes af Sigrd Grønlund, og de arbejder vist paa at faa selvstændige Undervisningskøkkener indrettede.

I Næstvedegnen fortsætter Yrsa Schiøtz Christensen Ungdomsarbejdet fra sidste Vinter, baade i Haandgerning og Husgerning, og Margrethe Jensen i Skelskøregnen. Bolette Madsen arbejder for fuld Kraft i Sydsjælland, Agnes Pedersen med Marie Nybo virker som sædvanlig i Frederiksborg Amt, Ingeborg Larsen tager Frederiksværk og sin Hjemegn, Inger Dam Mikkelsen maa tage til Skelby hver Onsdag og Margaret Lauridsen til Skellingsted en Gang om Ugen. Paa Fyn virker foruden Kisse Mølle og Sigrd Larsen, Anna Ørnskov Hansen, paa Taasinge har Kamma Jensen fuld Fart paa.

Mathilde Roed Müller er rykket ind med Ungdomsskole i Sønderborg, og paa Als arbejder Ingrid Sejerø Olsen sammen med flere Læreriuder fra Husholdningsskolen der, Karen Bjerre virker i Tønder Amt, Johanne Thomsen i Haderslev. I Vestjylland arbejder Anna Dahl, Gertrud Buhr som Konsulent i Ringkøbing Amt, Emilie Thøger Olsen har taget en Del af Anna Steffesens Arbejde, da hun giftede sig nu i Efteraaret. Margrethe Grønborg og Eli Bendixen virker som Konsulenter i Aalborg og Brønderslev. Ellen Nørgaard Poulsen er Medhjælper ved det landøkonomiske Ungdomsarbejde i Odderegnet og Agnes Jespersen er kommet til Haubro Efterskole.

Af nyt paa Skolen, har vi indført 10 Min. Morgenmotion. De, der ønsker Gymnastik, faar en saadan under Hr. Jørgensens Kommando, de øvrige gaar under Frk. Drewes' Førerskab en rask Marschur paa den nu asfalterede Landevej ud til Haugerup Mejeri, over Kongebroen eller gennem Skoven til Ægir.

Paa Laboratoriet eksperimenterer 2det Aars som sædvanlig. Det sidste nye, der er fundet, er en brugelig Maade at riste danske Hvedeklid med Smør eller Salatolie og Sukker ved svag Opvarmning paa Pande eller Bagning i Ovn, og derved fremstillet en brugelig Erstatning for Corn-Flakes og All-Bran.

Fra Køkkenet lyder den gamle Parole: Mælk daglig, groft Brød, Smør, Flæsk, kort sagt: Brug egne Produkter. Og Bageforsøg har atter konstateret, at dansk Hvede, groft formalet lige fra Kværn, blandet med dansk Flormel, giver et dejligt Brød — og billigt.

Bilerne, der daglig farer forbi vore Døre i Hundredvis, frem og tilbage, fører dog ofte Bud og Hilsen med fra gamle Dage, fra gamle Venner, skaber, trods det rastløse Jag, alligevel en Forbindelse mellem det gamle, der var, og det nye, som er, og bliver derfor ofte til megen Glæde. Saadan kan alt blive til Gode. Og mange har mødtes med os paa Ankerhus det sidste Aar. Der har for det første været vore gode Naboskoler, Kærehave, Haslev Husholdningsskole, Uby Efterskole, Vestsjællands Landbrugsskole, Høng Husmandsskole, der har været Østifternes Haveselskab fra Roskilde Amt, Sorø Amts Biblioteksforening, Dalby-Thureby Husmandsforening, Skamstrup, Vallekilde, Hillerød, Svallerup-Bjerre Husholdningsforeninger. Et fornøjeligt Besøg gav os ogsaa en Kreds af københavnske Husmødre af de, som i sin Tid var paa Kursus hos os.

Fra Udlandet har her som sædvanlig været mange Gæster. Saaledes var her i April 25 franske Landbrugsstuderende, i Juni 24 polske Husholdningslærere under Fru Sander Larsens Ledelse, senere 14 Englændere, og fra den internationale Højskole har vi haft gentagne Besøg, og imellem Gæsterne derfra baade Indere, Negere og Mulater, intelligente og interessante. Frk. Stemanns Feriekursus i dansk Sprog og Kultur tog, som Skik er, en Tur til Sorø og Ankerhus, og derimellem var Deltagere fra Frankrig, Letland, Nederlandene, Polen, Schweiz, Tyskland, Østrig og Sydafrika. Men adskillige enkelte Studerende har været her, saaledes Hideo Utsunomiya fra Undervisningsministeriet i Japan, Gertrud Brack fra Schweiz, og mange Skolekøkkenlærere fra Sverrig og Norge.

Men endnu flere Gæster har vi dog haft fra »Indlandet«, Fru Karen Braa og Fru Constantin glædede os meget ved at deltage i Husmoderstævnet. Amtmand Topsøe og Frue glædede os ved at hilse paa os som Naboer. Folketingsmændene Niels Frederiksen og A. M. Hansen med deres Koner, allagde os et rigtigt hyggeligt gammeldags Besøg, og en Formiddag besøgte Handelsminister Hauge os sammen med sin Kone. Gamle gode Venner, Pastor Bjerres med den kære »Olde«, og Pastor Vedde har vi jævnlig set. Og saa har Dr. Dalmarks holdt Sølvbryllup, vi hyldede dem med blomstrende Kirsebærgrene, Sang og Gongong. Tante Caline har holdt stor Fødselsdag — og vi paa Skolen har haft mange fornøjelige Sjøaafter og gode Sammenkomster — gammelt og nyt har bidraget sit til det gode Aar.

Studerende Husholdningselever.

—o—

Vi paa Ankerhus og Margrete Pedersen paa Hadsten Husholdningsskole har tilladt os at indbyde interesserede Kvinder, ældre som yngre, til et Studieophold paa vore Skoler fra 1 til 3 Maaneder fra Jan., Maj, Aug. og Nov. Naar vi har gjort det, er det særlig fordi der stadig og fra mange Sider har været fremsat Ønske om, at der blev givet Adgang for erfarne, praktisk dygtige Kvinder til at nyde godt af Husholdningsskolernes Undervisning, og at der fra betydende Side ligeledes har været hævdet, at Fagskoler i Husholdning ikke alene burde være for ganske unge Piger, men ogsaa for dem, der ønskede paa kortere Tid særlig at sætte sig ind i, hvad der vedrører huslig Økonomi. Vi har derfor Gang paa Gang prøvet at ordne kortere teoretiske og specielle Kursus uden dog at have opnaaet tilfredsstillende Resultater.

Men da Tiderne synes at blive vanskeligere og vanskeligere, stiller større og større Krav til de huslige Kvinders Dygtighed, synes vi, at vi alligevel maa prøve paa at finde en Form, hvorunder de paa en overkommelig Maade kan udnytte de Erfaringer, Skolerne sidder inde med, og faa Lejlighed til at sætte sig ind i aktuelle og særlige Forhold, der for dem er vigtige, derfor er det, vi indbyder de, som maatte ønske det, at komme og studere en kortere eller længere Tid paa vore Skoler.

De Studerende vil faa Lejlighed til at følge den paa Skolen givne Køkkenundervisning og Undervisningen i Varekundskab, Ernæringslære og tidssvarende Husførelse m. m., ligesom de vil faa Lejlighed til at studere de forskellige Husholdningsmaskiner og Apparater, elektriske Hjælpemidler, Indretning af Køkkener og Vaskerier, og hvad der ellers kan være af særlig Interesse.

Fordelen ved et Studieophold er for Deltagerne, at de kan arbejde hver især med det, de er interesseret i, kortere eller længere Tid, som det passer bedst. Og for Skolerne kan det ogsaa være en Fordel i Arbejdet at faa Forbindelse med de yngre og ældre Kvinder, der staar direkte i det daglige Livs Arbejde. Og mon vi ikke ogsaa kunde gøre os Haab om at se nogle tidligere Elever som Studerende. I alle Tilfælde velkommen!

Kursusdeltagere 1930.

—o—

Husholdningslærerinder, dimitterede $27/3$ 1930.

95. Else Balleby, Dybvad, 68 Points g.
96. Karen Møller Bjerre, Skydebjerg, Aarup, $69\frac{1}{3}$ g.
97. Gertrud Buhr, Brundby, Samsø, $97\frac{2}{3}$ mg.
98. Anna Dahl, Hesselager, $98\frac{1}{3}$ mg.
99. Ellen Eriksen, Hannerupgaardsvej 4, Odense, $86\frac{2}{3}$ mg÷.
100. Ida Erlandsen, Engsvang, Hadsten, $103\frac{1}{3}$ mg+.
101. Anna Ørnskov Hansen, Danebo, Tvingstrup, 101 mg+.
102. Ingrid Sonne Hansen, Pedersker, Bornholm, $104\frac{1}{3}$ mg+.
103. Agnes Jespersen, Slaglille, Sorø, $96\frac{2}{3}$ mg.
104. Olga Jørgensen, L. E. Bruunsvej 34, Charlottenl., 92 mg÷.
105. Ellen Tang Koch, Næstved, 97 mg.
106. Gunhild Kragh, Nørsgaard, Vedum, $102\frac{2}{3}$ mg+.
107. Bolette Madsen, Klodskov, Tingsted, Falster, 100 mg.
108. Kristine Møller, Gl. Sogn, Holmsland, Ringkøbing, $98\frac{2}{3}$ mg.
109. Emilie Thøger Olsen, Gl. Hammelse, Mauna, 106 ug÷.
110. Ingrid Sejerø Olsen, Lindegd., Hjarup, Kolding $100\frac{1}{3}$ mg+.
111. Ellen Nørsgaard Poulsen, Ondrup, Odder, $105\frac{1}{3}$ ug÷.
112. Johanne Thomsen, Hodde, Varde, 105 ug÷.

Elever bestaaet Seminariets 1ste Eksamen i praktisk Husgerning.

132. Margrethe Bergholt, Rhodosvej 63, København.
133. Lis Christiansen, Kirkegade 5, Frederikssund.
134. Asta Drewsen, Nyminde, Nr. Nebel.
135. Margrethe Duggen, Harreslev Mark, Flensborg.
136. Karen Margrethe Gustavessen, Hollandshus, Skørping.
137. Anna Hansen, Broager.
138. Marie Smedegaard Herping, Trans, Fjaltring.
139. Laura Hestbæk, Hjerm, Holstebro.
140. Ella Ipsen, Ibsker, Svaneke.
141. Kirstine Jacobsen, Sædding, Esbjerg.

142. Irma Jensen, Tistrup.
143. Oløf Jønsdottir, Seglthudum, Island.
144. Meta Møller, Skolegade 10, Thisted.
145. Anna Moesgaard Nielsen, Skaaruphøjgaard, Riis Skov.
146. Anna Olsen, Svinninge, Asminderup.
147. Kirstine Olsen, Ladby, Kerteminde.
148. Karen la Cour Overgaard, Gentoftegade 16, Gentofte.
149. Mette Kirstine Pedersen, Ladefogedgaard, Flemløse.
150. Elisabeth Philbert, Højlund, Karup.
151. Inger Rasmussen, Vedde.
152. Soffia Skuladottir, Reykjavik, Island.
153. Inger Tobiasen, Snoldelev, Gadstrup.
154. Esther Wøidemann, Helsingø.

Elever paa 1ste Aars Lærerindekursus fra Maj 1930.

- Karoline Buckhøj, Tølløse.
 Magdalene Christensen, Smedegade 25, Horsens.
 Johanne Christiansen, Torkildstrup, Falster.
 Agnete Dahl, Houslund, syg.
 Herdis Dybkjær, Hobro, syg.
 Gerda Frederiksen, Hermangade, Frederiksværk.
 Ella Hansen, Skafterup, Rude.
 Anna Marie Hauge, Carl Plougsvej 9, København.
 Karen Hedeager, Skanderborg.
 Daugbjørt Jønsdottir, Skarefjord, Island.
 Johanne Jørgensen, Høng.
 Sigrid Knudsen, Nr. Aaby.
 Henny Langkjær, Sorø.
 Gudrun Lunden, Andrupgaard, Brønderslev.
 Johanne Madsen, Gerlev.
 Kirsten Poulsen, Sct. Jørgensvej 25, Roskilde.
 Aase Rosendahl, Aagaard, Gravens.
 Astrid Sandholt, Andrup, Esbjerg.
 Eli Sloth, Korinth.
 Anna Søndergaard, Hammerum.
 Signe Vejen, Sdr. Hærtslev, Hjørring.

**Aarskursus (10 Mdr.) til Uddannelse af
 Skolekøkkenlærereinder.**

11. Olga Auner, exam. Lærerinde, Nørrebrogade 152, Kbhv.
12. Anna Botilla Hansen, exam. Lærerinde, Endrupskov, Gram.

13. Marie Knudsen, exam. Lærerinde, Violvej, Vordingborg.
14. Fru Mary Laursen, exam. Lærerinde, Hammersholt, Hillerød.
15. Hedvig Lund, exam. Lærerinde, Laksegade 23, Rønne.
16. Johanne Nielsen, Forskolélærerinde, Vejle, Allested.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 3. November 1929.

956. Olga Amtkjær, Handbjerg, Struer.
957. Thea Andersen, Lørup Hede, Rudme.
958. Raska Andreasen, Alslev, Karise. (Febr.—Marts).
959. Grethe Christensen, Akasievej 18, Slagelse.
960. Else Guldborg, Valby Langgade 6, Valby.
961. Anna Marie Klæstrup Hansen, Henriettelund, Haslev.
962. Ellen Hansen, Sdr. Bjerre.
963. Ellen Wedsted Hansen, Sct. Poulsalle, Esbjerg.
964. Sofie Hansen, Saxen, Færøerne.
965. Birgitte Hedegaard, Snebjerg, Herning.
966. Janet Jørgensen, Roskildevej 22, Glostrup.
967. Emmy Kreutz, Friedhofstrasse 110, Flensborg.
968. Marie Larsen, Ejlbygaard, Guldbjerg.
969. Inge Lauridsen, Banegaardsvej, Struer.
970. Astrid Lorentzen, Aastrup, Raarup. (Jan.—Marts),
971. Gerda Mørch, Nr. Voldgade 6, Nyborg.
972. Gunhild Nielsen, Sierslev, Storehedning.
973. Grethe Pedersen, Vardevej, Esbjerg.
974. Gudrun Rasmussen, Tirstrup, Trustrup. (Jan.—Marts).
975. Karen Uhre, Billum.
976. Anna Aagaard Winther, Holmsvang, Døstrup.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 4. Maj 1930.

977. Andrea Andersen, Bækstrup, Ullerslev.
978. Anna Christensen, Gudminderup, Højby.
979. Carla Clausen, Grønlandsgade 2, København (fra Juni).
980. Gudrun Holm Clausen, Stubberupholm, (Aug.—Septbr).
981. Marie Esbensen, Tandslet.
982. Ebba Graa Jacobsen, Kirkeby, Vesløs.
983. Valborg Gustavessen, Hollandshus, Skørping.
984. Esther Hansen, Ortved, Ringsted.
985. Karen Hansen, Skarebakken, Ruds Vedby.
986. Maja Hansen, Svino, Lundby.

987. Kathe Heyer, Flensborghus, Flensborg.
 988. Bodil Hoffmeyer, Sorø.
 989. Eddy Hviid, Odensegade 45, Aarhus.
 990. Olga Jacobsen, Sejersminde, Hurup.
 991. Esther Egede Jensen, Tranebjerg, Samsø.
 992. Olga Jensen, Lundgaard, Stoholm.
 993. Ruth Jensen, Nordlundsgaarden, Broby, Sorø.
 994. Gudrun Veel Jeppe, Caroline Amalievej 25, Lyngby.
 995. Helene Johansen, Fuglede.
 996. Elise Knaack, Lindholm, Kirke Saaby.
 997. Anna Knudsen, Fyrkilde, Arden. (Maj—Aug.)
 998. Martha Lautrup, Gestrup, Toftlund.
 999. Marie Lund, Gestrup, Toftlund.
 1000. Anna Madsen, Bredgade, Haslev.
 1001. Ingrid Mortensen, Kauslunde.
 1002. Dagmar Nedergaard, Sdr. Bork, (Sem).
 1003. Else Olsen, Sonnerup, Nykøbing S. (Aug.—Sept.)
 1004. Erna Pedersen, Karleby, Falster.
 1005. Harriet Pedersen, Ravnkilde, Arden.
 1006. Karen Pedersen, Danstrup, Frødensborg.
 1007. Anna Rasmussen, Majbøl, Hørup.
 1008. Karen Rasmussen, Vejstruprød, Sjølund.
 1009. Frederikke Rottensten, Klemensker, Bornholm.
 1010. Marie Skøtt, Taps.
 1011. Else Sørensen, Smedegade, Slagelse.
 1012. Eva Wilhjelm, Ribegade 6, København.
 1013. Divert Vogt, Oslo.

3 Ugers Kursus 1930.

356. Martine Andersen, Lundby.
 357. Marie Cramer, Mogensgade 10, Viborg.
 358. Dagny Frandsen, Skovholm, Lejre.
 359. Rigmor Steen Hansen, Sandby, Harpelunde.
 360. Astrid Jensen, Borup, Fjerritslev.
 361. Ingrid Jensen, Toftegaard, Kundby.
 362. Gudrun Knudsen, Dalby, Kerteminde.
 363. Ingeborg Knudsen, Kertinge, Kølstrup.
 364. Else Ludvigsen, Skrillinge Nygaard, Middelfart.
 365. Eli Nielsen, Faardrup, Sludstrup.
 366. Karen Olsen, Vindehelsing, Gørlev.
 367. Karen Pedersen, Høng Mark, Høng.

Øvelsesskolen Oktober—December 1930.

140. Else Bergstrøm, Saxogade, Sorø.
141. Karin Eliasson, Alleen, Sorø.
142. Marianne Frandsen, Øtoftegaard, Taastrup.
143. Aase Kryger Larsen, Dalum, Odense.
144. Elita Larsen, Holmegaard, Holbæk.
145. Else Lund Larsen, Næsby, Odense.
146. Fritzely Mømsen, Skovlyst, Brørup.
147. Esther Provstgaard, Havnegade, Nykøbing M.

Husmoderstævnet i Juni var besøgt af 53 Gæster.

Ungdomslagmødet for Deltagere i det landøkonomiske Arbejde, 17.—19. Juli havde 19 Deltagere.

Instruktionskursus for Lærerinder i kvindelig Husgerning ved Ungdoms- og Aftenskoler, 6.—9. Oktober var besøgt af 44 Deltagere.

Instruktionskursus afholdt af de samvirkende Landboforeninger i Sjællands Stift, 8.—9. Oktober var besøgt af 40 Deltagere.

Ungdomsskolen har været besøgt af 55 Deltagere.

Husholdnings-Aftenskolen.

Efter de Oplysninger, Fru Magdalene Lauridsen har kunnet indhente, har der i Vinteren 1929—30 Landet over været afholdt Husholdnings-Aftenskole af 35 Lærerinder, som har undervist 145 Hold med ialt 2384 Deltagere.

Af disse var 986 mellem 14 og 18 Aar; 831 mellem 18 og 25 Aar, 1035 var i tjenende Stilling, 119 var gifte og 927 var Døtre af Landmænd. 124 Hold Elever deltog i praktisk Arbejde.

*Til alle Aarsskriftets Læsere sendes en venlig Hilsen og Ønsker
og en glædelig Jul og et godt Nytaar.*

*Margrete Pedersen,
Hadsten.*

Medhjælpere paa Ankerhus

bringer tidligere Elever, alle gode Venner og Kendinge
Julehilsen og Nytaarsønsker!

- Magdalene Lauridsen*, Forstanderinde.
Margaret Lauridsen, Hush.lærerinde (Ungdomsskolen).
Marence Tarp, " (Seminarie køkkenet).
Olga Reppien, " (Skole køkkenet).
Agnes Madsen, " (Gaarden).
Sigrid Øther, " (Vask og Stuepige gerning).
Agnes Boldsen, " (Økonoma).
Inger Dam Mikkelsen, " Assist. (Laboratorium og Køkken).
Thea Rasmussen, " (Sekretær).
Ebba Drewes, Faglærerinde, (Haandgerning og Regning).
Marie Andersen, Lærerinde i Børnehaven.
Folmer Dam, Husholdningslærer (Botanik, Ernæringslære
Varekundskab m. m.).
Johanne Wille Jørgensen, cand. polyt. (Kemi).
Anders Jørgensen, Landbrugslærer (Bakteriologi, Landbrugets Bierhverv).
Sigurd Strangen, Bibliotekar.
Johanne Juul, Gartner.
Ellen Hansen, Sygeplejerske.
Gudrun Rasmussen, Hjælper i Økonomikøkkenet.
Anna Olsen, " i " "
Ebba Nielsen, " paa Gl. Ankerhus.
Karen Rasmussen, " " Gaarden.
Egil Dam, " i Haven.
Johannes Israelsen, " alle vegne.
Aksel Eliasson, Gartner (Havebrug).
Dr. Caroline Steen, (Psykologi og Skolehistorie).
Charlotte Dalmark, Læge, (Sundhedslære, Fysiologi m. m.).
Frida Munch, Lærerinde (Skole køkkenundervisning).
-

Ankerhus vinker hilsende til franske Studerende paa Gaarden, Israelsen og »Kamp«, Dr. Hindhede og Fru Constantin, Fruerne Braae og Wille Jørgensen, Hans Knudsen, islandske Kvinder, Dr. Steen og Fru Lauridsen, Fru Gram og Frk. Reppien, Margaret og Vagns Bedstefar — og til alle gode Venner.

Paa Ankerhus

afholdes 1931

2 Aars Kursus til Uddannelse af Husholdningslærerinder fra Maj. **Forberedelseskursus** dertil fra Nytaar.

10 Mdr.s Kursus til Uddannelse af Skolekøkkenlærerinder fra November. (Der optages paa dette Kursus kun Deltagere, der i Forvejen er exam. Lærerinder eller Forskolelærerinder).

5 Mdr.s alm. Husholdningskursus fra Maj og fra Novbr.

Studerende Elever modtages paa kortere Tid fra Januar Maj, August, November.

3 Mdr.s Kursus for ganske unge Piger i Seminariets Øvelsesklasse fra 5. Oktober. Undervisningen er gratis.

3 Uger Kursus i økonomisk Husførelse i Oktober.

Husmoderkursus afholdes 2 Dage først i Juli Md.

NB. Statsunderstøttelse til de forskellige Kursus søges 4 Maaneder forud.

FRU LAURIDSENS BØGER: Frugt- og Grøntbogen Pris 2,50 Kr., Husmoderens Regnskab 2,00 Kr., Husmoderens Prislister 50 Øre, Husholdningselevens Dagbog 1,00 Kr., Kostberegningebog til Brug ved Husholdningsundervisning i Ungdomsskoler 1,00 Kr., Regnskabsbog for Elever i Ungdomsskolen 25 Øre, Dagbog for Lærere- og Lærerinder i Ungdoms- og Aftenskoler 2,00 faas gennem Svegårds Boghandel, Sorø.